

SLNIEČKO 6

Zuzana Csontosová

ČÍTANIE

LEBO
MEDVEĎ

Podarí sa Linde vyslobodiť kamaráta Tomáša zo sklenenej veže, v ktorej stavia elektrické lego ako hlavolam z ľadových črepín? Tomáša však nezačarovala Snehová kráľovná, ale Aspergerov syndróm. Podobne ako ďalších 1700 detí na Slovensku.

„Ako to, že je v strede bazéna ľadová kryha, keď je až desať stupňov?“ čudoval sa Tomáš pri pohľade na výbeh ľadového medveda. Tento neobyčajný žiak štvrtej C je práve s celou triedou na školskom výlete v zoologickej záhrade, kam ich vzala pani učiteľka Hlavatá.

Medveď sa akurát tváril, že spí – jeho obľúbená taktika, keď sa mu nechcelo predvádzať sa. Ale to dieťa ho zaujalo. Medveď sa zamrivil a otvoril jedno oko, aby si poobzeral kučeravého chlapca s bystrým pohľadom za veľkými okuliarmi, ktorý ho pozorne sledoval.

Tomášovi spolužiaci utekali k vedľajšiemu výbehu, kde sa predvádzali tučniaky. Len Linda tu zostala s Tomášom. Sú najlepšie kamoši. Obaja žijú v Srní, malej dedinke medzi horami. Ale tito dvaja nemôžu byť odlišnejší. Tomáš si všima všetko, čo sa dá presne zmerať a zaznamenať, najradšej má matiku, fyziku a neznáša školské prestávky. Linda, tá miluje zvieratá a človek pri nej nikdy

nevie, či sa práve necháva unášať svojou fantáziou, alebo je v reálnom svete.

„Podľa toho, ako sa medveď tvári, s tučniakmi sa asi veľmi nekamoši,“ ozvala sa Linda. „Čudné, veď sú najbližší susedia z krajiny večného snehu a ľadu,“ dodala.

„Susedia? To ťažko, medvede žijú na severnom póle a tučniaky na južnom. Nikdy sa nestretnú,“ povedal jej Tomáš, ktorý sa ako trojročný naučil čítať a odvtedy trávil väčšinu času s nosom zaboreným v encyklopédiách.

„Naozaj?“ To by mi nenapadlo,“ začudovala sa Linda.

Boli práve dve hodiny popoludní, a to vždy nad medvedím brlohom sneží – bol to nápad riaditeľa, aby ukázal, ako sa o ľadového medveda dobre stará.

„Wow, vložkostroj!“ nadšene vykrikol Tomáš a načiahol ruku, akoby sa chcel vložiek dotknúť. Zafúkal vietor a niekoľko ich pristálo na jeho rukáve. Chlapec sa potešil, vytiahol z vrečka lupu a pozorne sa na vložky zadíval.

„Sú si veľmi podobné, asi preto, že sú vyrobené umelo. Zaujímavé,“ hovoril Linde. Rýchlo si ich mobilom odfotil. Tie potom porovnal s fotkami, ktoré si spravil v januári, keď v Srní padal skutočný sneh. A naozaj! Tieto „falošné“ vložky sa jedna na druhú nápadne podobali.

„Deti! Tu ste! Hľadám vás po celej ZOO!“ začuli za sebou známy hlas pani učiteľky. Tomáš si vzdychol a tváril sa, že nepočuje, hoci to bolo veľmi nepravdepodobné. Pani učiteľka Hlavatá s prísnyim výrazom

na tvári vzala Tomáša a Lindu za ruku a ťahala ich k východu, kde už čakali ostatní žiaci. Tomáš si vytrhol ruku a nasadil si na hlavu kapucňu, ale kráčal ďalej s nimi. Nemá rád, keď sa ho dotýka niekto iný ako jeho rodičia. Ostatní to vedia, ale z času na čas na to niekto pozabudne.

Uf – tie školské akcie! Pomyslela si pani učiteľka Hlavatá a utešovalo ju jedine to, že výlet sa úspešne blížil ku koncu.

Z rovnomennej knižky Zuzany Csontosovej, ktorú vydalo OZ Proti prúdu

Lenka Šafranová

HĽADÁ SA YETI

Pozor hlásenie! Hľadá sa Yeti!
Deti, ešte predtým,
než sa do pátrania
pustia detektívi,
popuštme uzdu saniam:
povedzme si,
čím sa Yeti živí.

Vo vrecku namiesto cukríkov
má za hrst' drobných cencúľov.
Na vodu si stále nezvykol,
pije ju, len keď je nad nulou.
Namiesto mliečnych čokolád
holduje ľadovým kryhám.
Papká ich stále, koldokola,
až sa mu brušisko dvíha.

Ak ideš Yetimu po stopách,
po kryhách niet ani stopy.
Len v zime je po ňom potopa.
Nik sa v nej neutopí.

Yetiho nočná mora

Žije si v ústraní
v jaskyni z ľadu.
Napospas vydaný
mocnému chladu.

Bojí sa priblížiť,
prikvitnúť k dverám,
ako mráz ku chyži,
k oknám sa štverať.

Čoho sa tak desí?
Hrejivých dlaní.
Bližšie sú mu lesy,
nekráčaj za ním.

Z čoho máva mory?
Z horúcej pece,
v ktorej zima zhorí,
len sa zatrbliece!

Nesmelý samotár
drží sa bokom.
Ďaleko od plota,
hádám sto krokov.

Snežný muž v kožuchu
z huňatých vložiek
tuší vraj o ľuďoch
už polstoročie.

Letí, letí, všetko letí

Čo to letí z kopca?
Kto sa z neho valí?
Vyzerá to ako
veľký snežný balík.

Rozšantený tulák
robí kliky-háky.
Gúľa sa on, gúľa,
Yeti je už taký.

Preskakuje snežné vatry,
pláva v bielych moriach,
do závejov skáče na tri,
až mu líca horia.

Robí si, čo sa mu páči.
Divoký je, veru!
Nestačí mu máčny máčik,
v ničom nemá mieru.

Aj keď mu mráz páli päty,
skláňa kopcom šiju.
Ani Yeti nie je svätý,
keď ním čerti šijú.

Sveták Yeti

Nespí zimným spánkom,
chodíeva radšej po horách.
Díva sa pritom dohora,
víta chladné ráno.

A čo robí v lete?
Cestuje do zimných krajín.
Je v nich ako v snežnom raji.
Kam inam by letel?

Jadran ho neťahá,
miluje Severné more.
Ako správny ľadoborec
je tvrdá povaha.

Zbalí si pár svetrov.
Inak by mu v skrini stáli.
Aspoň štyri obrie šály,
hoci sú už retro.

Za polárnym kruhom
stavia hrady z bielych tehál,
ktorým mráz po chrbte behal,
až tam celkom stuhol.

Yeti, to je sveták!
Nikdy nevie, čo je nuda.
Na zábavu nezabúda
ani počas leta.

Prečo Yeti nemá ženu

Nepáčia sa mu ľudkyne.
Túžia po báloch, po kine,
po deke, teple domova,
desí ich doba ľadová.

Yeti sníva o obryni.
Nie je to však bez príčiny.
Páčia sa mu horské baby,
na ktoré je aj mráz slabý.
Mínus, ten ich neziaba.
Zimnica im príde chabá.

Pre takú snežnú obryňu
vedel by, Yeti, zahynúť.
Preniesť pre ňu celé hory.
Snehuliaka pre ňu stvoriť.
Ješť spolu snežné rizoto.
Vedno sa brodiť životom.

Yeti takú devu hľadá,
ktorá by ho mala rada.
Láska nejde podľa plánu.
Ver, nájsť snehom pobozkanú
je dnes celkom veľká veda.
Láska sa nájsť len tak nedá.

Kamaráti,

Tak som sa dopočúval že staj ~~že~~ abí som nebol chorí tak sa musím račat osušíť. Ak neviete čo to je, tak sa nebojte lebo ani ja som to nevedel. Ale riskil som sa že najlepšie sa to robí v studenej vode!

ZMRZLI NOVÝ POHAR

No a to je — problém. Veľt je február a ~~naš~~ náš ribník je zamrznutý. Naštastje je mvoj uško Julko starý rybár a ja vjem že keď ide v zime čítať rybi tak si do ľadu urobí takú djeru a pri nej ~~mrzne~~ mrzne a ~~to~~ čaká, až keď večinou nič nechyť.

RYBYS KO V ĽADE

Tak ja som si ~~šupol~~ šupol som do Bolo to také

Kieš urobil dieru do ľadu ~~no~~ ale nej celý aj v čapici! No a vjete vi čo? hrozisánsky studené, že som ~~si~~ sa cítil ako kebi ma prehltol nejaký obrovský ľadový medved. Ale najhoršie so všetkého bolo že som otial nevedel ~~vyliet~~ vyliet!

NAZDRAVIE!

UŠKO DUKO

Naštastje siel akurát okolo uško Julko a ten nahodil ~~uhicu~~ udicu a za brmbolec ma vtiahol von. Bol smutný že som so ja, ~~lebo~~ lebože si mislel že ~~to~~ to bude največia ryba v rívote. No ale teraz ~~uš~~ uš som doma a ležím v posteli a tak svasidelne

kičam že aš popadali siecky cencúle zo snehy.

Kapci! No nek sa páci...

Váš Joško Mukvička

ĎJERA V ĽADĽ

← NÁVIAZÁZDOKNY

Úlovok

SRDCE
NA MIESTE

KOPCE MOJE MILOVANÉ

„Spočiatku bol človek súčasťou všetkých, ale časom sa zmenil na prazvláštnu bytosť. Začal v sebe hromadiť pocity a myšlienky, ktoré ho veľmi ťažili.“

Prešlo mnoho času, kým ľudia prišli na to, že tento ťažký náklad môžu vyniesť na hory. Tam hore sa všetko rozplynie. Hora je posvätné miesto, ktoré sa nedá znečistiť. Ona sama totiž očisťuje.“

z autorkinej knihy
Lui – príbeh o hľadaní

Najlepšie mi je na kopcoch. Človek tam nemusí nič riešiť, pokiaľ tam teda nepracuje, čo sa raz prihodilo aj mne. Pracovala som na vysokohorskej chate a tam sa teda toho rieši veľmi veľa. A aby sa mi nemánilo, vláčila som si tam hore počítač a po večeroch som kreslila ilustrácie do knihy. Keď mi horelo pod zadkom a hrozilo, že nestihnem termíny, posielala som horských nosičov do dolín s USB kľúčom a inštrukciami, čo a kam treba odoslať. Radšej vám však porozprávam o takých horách, v ktorých netreba riešiť až toľko problémov. Iba tie základné – kde sa vyspiš, čo budeš jesť, aké bude počasie, koľko metrov lana si treba zobrať so sebou a podobne.

Nálada v horách panuje v podstate všade rovnaká. Či už sa nachádzate v našich Tatrách, v rakúskych Alpách,

na Kaukaze v Gruzínsku, v Rumunských Karpatoch, v Júlskych Alpách v Slovinsku, alebo v strmých kopcoch Nórska. Nech už je povaha krajiny a jej obyvateľov akákoľvek, hore to vyzerá vždy podobne. Ľudia sú tam nápomocní, pohostinní a láskaví.

Kopce samotné však vyzerajú veľmi rôznorodo. Môžu byť rozľahlé s nikdy nekončiacimi lesmi ako v Rumunsku, alebo sa vypínať strmo do výšky už od hladiny mora ako v severnej Európe. Tam, v Škandinávii a na Islande pôsobia kopce neprívetivo. Takmer nič tam nerastie, slnko vykukne len veľmi zriedka, sivá žula sa tam prelína so sivou hmlou. Zlatou strednou cestou sú naše Tatry. Prídu si tam na svoje milovníci lesov, ale aj tí, ktorí sa vždy tešia, keď už vykuknú z lesa a otvorí sa im výhľad na doliny a kopce.

Osobne som vždy patrila k tým druhým milovníkom. Les je super a veľmi rada v ňom trávim čas, ale hĺby kameňov, ľadovce a ich modré pukliny mi predsa len viac učarovali.

horieť pod zadkom = znamená, že sa už veľmi priblížil čas splnenia nejakej úlohy

A tak sa mi raz prihodilo, že som začala na tie kopce liezť. A poviem vám, že je to teda oveľa zábavnejšie, ako po nich chodiť. Lezeckého vybavenia postupne pribúdalo a s nimi aj aké-také skúsenosti v horách.

Jedny Vianoce som si zadovážila malý darček. Sama pre seba. Určite to všetci občas robíte, niekedy treba myslieť aj na seba. Hodila som škatuľu pod stromček a mamička pri pohľade na ňu situáciu vyhodnotila, že konečne som prišla k rozumu a kúpila si niečo užitočné do kuchyne, asi mixér. Asi ani nemusím opisovať, ako sa naši tvárili, keď som na Štedrý večer zo škatule vytiahla cepíny na zimné lezenie.

Nikola Aronová je ilustrátorka, ktorá občas niečo aj napíše. Najmä, keď treba vysvetliť obrázky, ktoré sa jej práve chce kresliť. Nenazýva sa spisovateľkou, aj keď už vydala dve autorské knihy: Posledný dar Zvuku a LUI – príbeh o hľadaní. Ak práve nekreslí, venuje sa turistike a horolezectvu.

„Ja som vždy vedela, že z teba predsa len napokon bude tá horolezkyňa,“ zalamovala rukami mamička.

Nikdy som sa jej nesnažila nič tajiť. Ak predsa len, tak v rámci vyššieho dobra, pretože moja mamička má citlivú dušu a veľmi sa strachuje o svoje dieťa, či som malá, či som veľká. Keď tak uvažujem nad tým svojim dobrodružným životom, ani sa jej nečudujem. Vy sa však nikdy nesnažte niečo skrývať pred vašimi mamičkami a oteckami. Nemá to zmysel. Oni aj tak na všetko prídu.

No a môj najodľúbenejší kopec? Ani neviem. Určite ich je viac. Zaujímavé je, že keď sa nad tým zamyslím, ako prvé sa mi vybavujú tie, na ktorých som robila dôležité životné rozhodnutia. Napríklad:

Už nikdy nebudem liezť nezaistené steny.

Už nikdy nebudem lyžovať v kôre.

Už nikdy nepôjdem mrznúť do severných stien.

S lezením som skončila!!!

Aj napriek týmto vyhláseniam zakaždým znovu leziem po skalách, znovu lyžujem v kôre a znovu, a znovu niekde mrznem. A načo to všetko? Netuším. Asi pre ten úžasný pocit v duši. Keď to raz zistím, dám vám vedieť.

kôra = ľadová vrstva, pod ktorou sa skrýva syrký sneh

SÚŤAŽNÁ OTÁZKA

Napište nám, ako sa volá najvyšší vrch Vysokých Tatier.

Odpovede posielajte do 20. februára na adresu: Slniečko, Slovenské literárne centrum, Nám. SNP 12, 812 24 Bratislava

alebo na e-mail: slniecko-sutaze@litcentrum.sk.

Z autorov správnych odpovedí vyžrebujeme troch a odmeníme ich knihou Nikoly Aronovej z vydavateľstva Verbarium. Ostatných zaradíme do koncoročného žrebovania o slniečkarský bicykel.

50 DOBRODRUŽSTIEV..

Kto by nechcel zažiť skvelé dobrodružstvá?! Určite už nejaké máte za sebou, ale treba sa poponáhľať, aby ste ich všetky stihli, než vyrastiete.

Môže vám pritom pomôcť aj kniha Kataríny Barošovej, ktorá je trochu iná – môžeš si do nej kresliť, nalepovať, ale aj písať. O čom? No predsa o svojich nových zážitkoch s kamarátmi, rodičmi či súrodencami. Sprevádzať vás budú známe dobrodružky – Katarína a Nikola, ktoré chcú s vami zažiť všetko na vlastnej koži. Napríklad stanovačku, návštevu hvezdárne, sadenie stromu, túru na vysokohorskú chatu či cestu bludiskom.

Možno pri čítaní knižky prídete aj na ďalšie vlastné nápady. Môžete sa o ne podeliť s nami aj s Vydavateľstvom Slovart, ktoré túto knižku vydalo.

Na miesto, odkiaľ chceš pozorovať východ slnka, sa vyber vopred a zaznamenaj si, ako dlho ti trvá cesta. Na výlet pôjdeš ešte za tmy, tak si nezapadni zobrať baterku. Povinnou výbavou na toto dobrodružstvo je sprievod dospelého.

AJ TOTO VŠETKO UVIDÍŠ V JASKYNI: Stalagmity, stalaktity, stalagnáty, kvaple, záclony, pišťaly, jazierka, priepasti, komíny aj dómy.

Vďaka nadšeným jaskyniarom sa Dobšinská ľadová jaskyňa stala v roku 1882 prvou elektricky osvetlenou jaskyňou v Uhorsku. Až do roku 1946 sa tam ľudia mohli korčuľovať.

NAJKRATŠÍ MESIAC

DETI
V ZELENOM

Aj keď je február zo všetkých mesiacov najkratší, zdá sa nám dlhý. Nevieme sa dočkať jari. Trasočvosty a škovránky sa ponáhľajú z Afriky domov, aby si našli čo najlepšie miesto na hniezdenie. Cez deň slnko už ukazuje svoju silu, ale noci bývajú mrazivé. Pri veľkých rozdieloch teplôt často popraská kôra ovocných stromov. Preto pestovatelia kmene stromov natierajú bielym vápenným mliekom. Na slnkom prehriatych miestach sa objavujú snežienky a bledule. Obe sú zákonom chránené.

*Keď vo februári
škovránok spieva,
zima potrvá
až do apríla*

**Keď sú na Hromnice
snežné povetrice,
objaví sa skoro
usmievavé líce.**

2. februára – na Hromnice – sa začínajú predlžovať dni. Hromnice sú aj kresťanským sviatkom svetla a očisty.

Musca domestica

Toto záhadné pomenovanie patrí muche domácej. Miluje teplo a na chĺpkoch jej tela sa zachytí všetko, na čo si sadne. Aj množstvo choroboplodných zárodkov. Oddávna žije v ľudských príbytkoch, ale nestala sa domácim miláčikom. Keď nám sadne na jedlo, zdá sa nám bezočivá a odporná. Keď ju chceme odohnať, je rýchla a šikovná. Veľké oči má zložené z množstva drobných očiek, ktorými vidí na všetky strany. Aj za seba. Všetky signály vníma štyrikrát rýchlejšie ako my. Dokáže liezť dolu hlavou, dopredu i dozadu, bleskove odštartovať. Jeden pár blanitých krídel má na lietanie, druhý sa premenil na kyvadielka. Tie jej pomáhajú udržiavať rovnováhu v zložitých dráhach letu.

Pôda je bohatstvo ľudstva

Umožňuje rastlinám, zvieratám a človeku žiť na Zemi.

Dážďovka prežije zimu schúlená v kĺbku hlboko v zemi. Nehýbe sa, žije len z toho, čím sa v lete stihla nakrmiť. Jej zažívacím ústrojenstvom prejde množstvo hlíny. Tam, kde je dostatok dážďoviek, pribudne za päť rokov šesť centimetrov úrodnej pôdy. Tam, kde nie sú dážďovky, je zem tvrdá, suchá a neúrodná.

Noemova archa za polárnym kruhom

Semená sú dôležité nielen pre rastliny, ale aj pre nás. Keď sa nezachovajú semená, nebudeme mať ovocie, zeleninu, krmoviny ani kvety. Našťastie vzorky našich pôvodných rastlín máme uložené v Génovej banke Slovenskej republiky. Za polárnym kruhom, na nórskom súostroví Špicbergy, je vybudovaná Svetová banka semien z celého sveta, aby sa zachovali pre ďalšie generácie. Semenná banka je vnútri pieskovcovej hory a boxy so semenami sú uložené pri teplote mínus osemnásť stupňov. Niekoľko rokov sú v tejto banke uložené aj vzácne semená našich rastlín.

Noemova archa – plavidlo, ktoré postavil Noe pre svoju rodinu, všetky druhy zvierat a rastlín, aby ich zachránil pred biblickou potopou sveta

Zabudnuté remeslo

Už v 18. storočí sa mnohí obchodníci zo Slovenska zatúlali do vzdialenejších krajín sveta. Na vozoch i pešo. Naši olejkári tam predávali liečivý olej z karpatskej kosodreviny. Šafraníci zase sušené blizny zo šafranu, ktoré zafarbili polievku aj látku do zlatožlta. Niektorí obchodníci k nemu pridávali aj lístky požlta farbiarskeho. Je to stará liečivá bylina, ktorej sa hovorí turecký šafran. V stredoveku patril k najrozšírenejším koreninám. Dnes sa z jeho semien lisuje zdravý olej.

Ján Uličiansky

ŠKRIATOK BREPTÍK

a veľký komár na ceste

Napriek tomu, že škriatok Braňo Breptík bol maličkým škriatkom, podarilo sa mu zamestnať v internetovom Rádiu Junior.

Okrem pesničiek môžeme v rozhlase počúvať aj dôležité informácie. Napríklad denné správy. Ďalej predpoveď počasia alebo dopravné správy. Pre vodičov je dôležité vedieť, či sa nestala nejaká havária, alebo či na ceste nie je poľadovica.

Rozhlasovému škriatkovu Breptíkovi to mohlo byť jedno. Odkedy sa zamestnal v Rádiu Junior, nevychádzal von. Jeho stanica predsa vysielala každý deň v týždni, dvadsaťštyri hodín denne.

Breptík počúval nielen rozprávky, ale v podstate všetko, čo sa dalo. Veľmi rád mal dopravné správy.

Jedného dňa Breptík sedel za uchem moderátora dopravného spravodajstva. Počúval, ako to aktuálne vyzerá na našich cestách. Moderátor Zdeno Značka čítal:

„Tunel Branisko je pre rekonštrukciu na celý týždeň uzavretý... Prechod popod Mýtno je kvôli cestárom neprejazdný v oboch smeroch. No a medzi Malou Lesnou a Veľkými Stromčanmi leží na ceste veľký KOMÁR, preto tam zvýšte opatrnosť.“

BZZZ...

Kvôli komárovi na ceste musia vodiči zvýšiť opatrnosť?

TAK DOSTĽ!

„Breptík! Už zasa si robíš žartíky z moderátorov dopravného spravodajstva? Veď to môže mať katastrofálne následky! Čo keď popletieš mená ulíc, na ktorých sa stala dopravná nehoda a namiesto križovatky ulíc Hornej a Dolnej tvojim pričinením povie moderátor Hôrnej a Polnej?“

Tie predsa môžu byť v úplne inom meste, na celkom inej ceste!“

Takto sa rozčulovala redaktorka Rádia Junior, keď vo vysielaní počula o tom veľkom komárovi, ktorý vraj ohrozuje dopravu. Vstala od stola v kancelárii a vyviezla sa výtahom na najvyššie poschodie rozhlasovej pyramídy. Kartičkou, ktorú mala zavesenú na krku, si otvorila ťažké bezpečnostné dvere na vysielacom pracovisku a čakala, kým v štúdiu prestane svietiť červené svetlo.

Keď moderátor dopravného spravodajstva vyšiel von, usmiala sa na neho a povedala:

„Zdeno, prepáč, môžem sa ti na chvíľu pozrieť za ucho?“

„A to už prečo?“ nechápal moderátor, no potom pohotovo zanôtil známou pesničku:

„Žuvačka za uchem, medzierka medzi zubami...“

Redaktorka sa k nemu naklonila a plesla ho poza pravé ucho.

„Au! Čo robíš? Veď som chcel byť iba vtipný!“ bránil sa moderátor.

Aj redaktorka chcela byť za vtipnú a povedala:

„Mal si za uchem komára.“

„Kde by sa tu vzal?“

„Ležal na ceste medzi Malou Lesnou a Veľkými Stromčanmi. A bol dosť veľký, lebo vodičov si upozorňoval, že majú zvýšiť opatrnosť.“

Moderátor stále nechápal:

„Nerob zo mňa somára,“ ohradil sa.

„Nepočul si, ako si sa pred chvíľou „pošmykol“? Namiesto „konár na ceste“, si povedal „komár na ceste“. A ja viem, kto za to môže. Náš podarený kolega škriatok Breptík!“

Potom otvorila dľaň. Sedel na nej schúlený škriatok Braňo Breptík, Junior a nariekal:

„Musela si ma plesnúť tak silno?“

„Viem, že nie si komár, ale somár si väčší ako slon! Nemôžeš predsa pliesť dopravné spravodajstvo. Tu sa už končia všetky žarty!“

Zdeno Značka sa kolegyni zadíval na dľaň a rozosmial sa:

„Tak to nie je iba reklamný fór, ten Breptík? Myslel som si, že je to iba maskot, marketingový ťahák!“

„Ako vidíš, existuje aj živý Breptík!“

Breptík sa znovu začal ľutovať:

„Po tom zauchu, čo si Zdenovi uštedrila, mohlo byť už po mne.“

Redaktorka sa mu ospravedlnila:

„Prepáč, Breptík, nechcela som. Bola som však taká napálená, ako by ma naozaj

poštípala obrovský komár. Takto to ďalej nepôjde. Alebo naozaj začneš sekať dobrotu, alebo sa vrátiš tam, odkiaľ si prišiel. K dedkovi a babke do Brbtotoviec. Tam si môžeš robiť čo chceš!“

Škriatok Breptík mal slzy na krajíčku.

„Nehnevajte sa, prosím! Nabudúce to už nespravím.“

Moderátor Zdeno Značka sa usmial:

„Neboj sa, aj bez teba brbtov narobíme toľko, že sa naši poslucháči budú mať na čom smiať.“

Škriatok Breptík pochopil, že každý žart má svoje hranice a že s tým komárom na ceste to prestrelil. Utiahol sa do svojho úkrytu a začal premýšľať o svojej budúcnosti.

Pokračovanie nabudúce.

KÁVA – ilustrované dejiny dúšok po dúšku

Káva je jedným z najobľúbenejších dospeláckych nápojov na svete. U väčšiny ľudí sa spája so samými príjemnými situáciami.

Napríklad s časom stráveným s blízkymi v kaviarni...

... s chvíľami tvorivej inšpirácie...

Káva je aj neodmysliteľnou spoločníčkou na cestách s rodinou.

... alebo s pokojným začiatkom pracovného dňa.

Život s ňou je skrátka veselší a krajší.

Z rovnomennej knižky Davida Soboňa, ktorú vydalo vydavateľstvo Monokel.

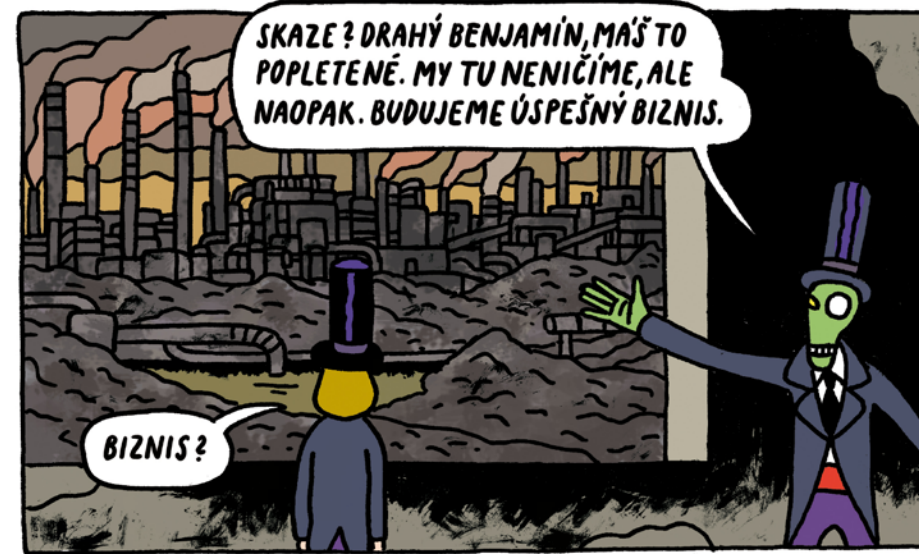
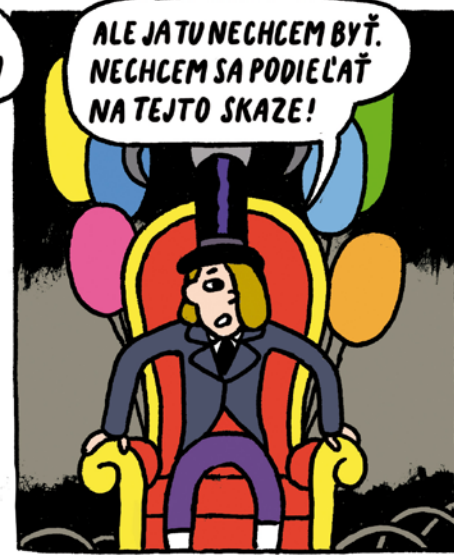
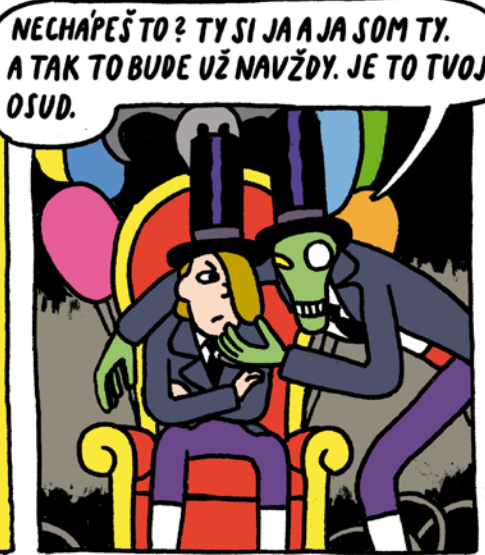
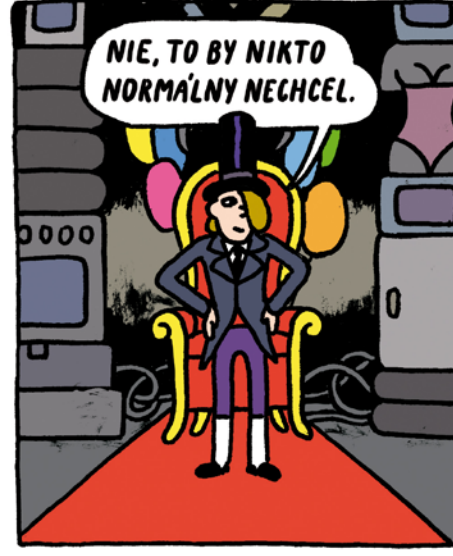
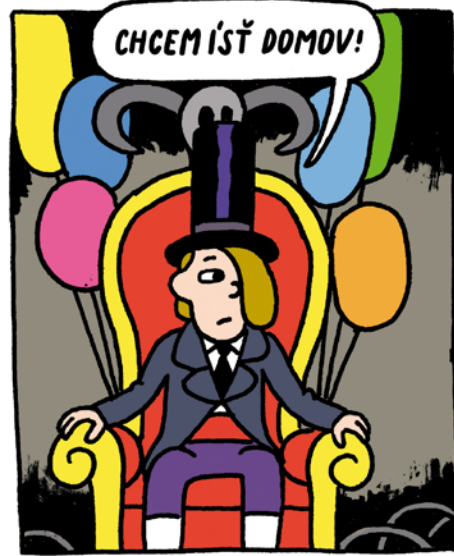
ÚLOHA

Skúste nám nakresliť a opísať situácie, keď vaši rodičia potrebovali dúšok silnej kávy. Tri najvtipnejšie scény odmeníme peknou knižkou.

Odpovede posielajte do 20. februára na adresu: Slniečko, Slovenské literárne centrum, Nám. SNP 12, 812 24 Bratislava

alebo na e-mail: slniecko-sutaze@litcentrum.sk

MAREK RUBEC & ANDREJ KOLENČÍK
TOVÁREŇ STRATENÝCH SNOV 15.

Vladimír a Ivan Popovičovi SNEHULIACI SÚ BITKÁRI

V zime je ráno tma. Keď napadne sneh, je ráno biele. Stromy si natiahnu biele rukavice s mnohými prstami a vo vedrách plávajú ľadové mesiačky. Za oknom poletujú biele mušky. Najprv sa objaví pri komíne, potom preletia okolo drevárne a spadnú na snehový závej. Snehový závej je taký vysoký, že sa dá chodiť na lyžiach po plote. Tam, kde boli stromy, trčia zo snehu iba prútičky. Urobil som si snehuliaka, aj Maruška urobila takého tučného. Otec a mama prišli z práce

a v záhradke bolo toľko snehu, že si aj otec a mama urobili snehuliakov.

A sneh padal a padal. Strýko Niko a teta Beta si postavili ďalších snehuliakov, ale to už bola tma, len sa zobliecť a spať. A sneh padal a padal.

Ráno stáli všetci snehuliaci nakrivo, niektorí nemali hrnce na hlavách a snehuliak tety Bety bol zvalený. To sa snehuliaci v noci pasovali. Za takej noci fúka severák a vo vedrách sa robia ľadové mesiačky.

Ján Navrátil SEN O LETE

Perina je v zime veľmi užitočná. Skrýva v sebe leto a perečka bielych husí. Len čo zaspím, už aj so mnou perečka letia k rybníku. Sú tam už všetky deti z ulice. Iba Miloš chýba. On chodí neskoro spať. Keď príde, vezieme sa už na lodičkách ďaleko od brehu. Voda je priehľadná a ryby aj čajky sú také krotké, že sadajú na okraje lodičiek a chcú, aby sme ich pohladili.

Dnes s nami pierka vzlietli na lúku a Miloš tam už bol. Majú pokazený televízor.

Na lúke sme sa hrali na naháňačku, pozorovali motýle a trhali kvety. Každý si priniesol domov veľkú kyticu. Kvety však majú radšej lúku, a keď sme zaspali, vyskočili z vázy a leteli rovno do okna. Sklo ich však zadržalo:

„Kam chcete ísť, veď leto je iba pod perinou.“

A kvety preto zostali v okne do rána a pozerajú smutné na mráz a sneh.

Ľubomír Feldek ROZPRÁVKA O SNEHULIAKOVI

Snehuliak si povedal:

„Čo budem robiť v lete? Prestahujem sa na dno rieky a tam sa stanem vodníkom! Vodníci chytajú pod hrnčeky duše utopených – aj ja mám hrniec, síce iba jeden, ale zato veľký. V zime mi slúži ako klobúk, ale v lete budem podeň môcť nachytať duši a duši...“

Ale tu prišlo snehuliakovi ľúto, že by mal chytať duše utopených. Prečo vlastne? Prečo sa ľudia nenaučia poriadne plávať?

„Nie,“ povedal si. „S utopenými treba mať súcit. Našťastie je môj hrniec deravý. Všetky duše, ktoré pod ten hrniec dám, môžu dierami v ňom uniknúť! Stanem sa vlastne záchrancom utopených duší! A vôbec, čo je duša? Ach, jaj, treba sa vyhnúť

tejto otázke. Nestanem sa vodníkom a hotovo.“

A snehuliak sa nestal vodníkom, ale sa rozhodol, že sa k vode pôjde iba pozrieť. A to nie k hocijakej, ale k moru. Nasadol do mraziarenskeho auta a vystúpil až na čiernomorskej pláži, v Bulharsku, vo Varne. Bolo, čo bolo. Predsa sa len stal vodníkom – nie hocijakým, ale čiernomorským. Lepšie povedané – čiernomorskou vodou. Ešte dlho po jeho tragickom roztopení sa na Čiernom mori hojďala akási lopta. Bola to snehuliakova duša? Ale veď snehuliaci dušu nemajú! A vôbec je duša? Ach jaj, nevyhneš sa tej otázke.

ENIKI BENIKI

Máte radi vyčítanky? Tak potom máme pre vás dobrú správu!
Nájdete ich vo výbere ľudovej slovesnosti,
ktorú pre vás pripravilo vydavateľstvo Buvik.

Eniki beniki klicki bé,
áber fáber dominé,
ekus pekus pumpa vlekus,
aja baja BUM!

Ededen bededen
cincin fán
pága
lága
venček
dubček
čarigo FUK!

Aka fuka funda luka,
funda kava kevenduka,
ak fuk
funda luk,
funda kava
kevenduk.

En ten tínus
savaraka tiki taka,
ene
bene
bumbus!

ÚLOHA

Napište nám svoju obľúbenú
vyčítanku, alebo si ju vymyslite
sami. Keď nám ju pošlete aj
do redakcie, vydavateľstvo Buvik
jedného z vás odmení touto
peknou knihou.

VÝSLEDKY SÚŤAŽI

SLNIEČKO Č. 4

SRDCE NA MIESTE
Z tých, ktorí nám správne
napísali, že na mieste, ktoré sa
volá Trojštátie, sa stretávajú
Slovensko, Česko a Rakúsko,
sme vyžrebovali týchto
výhercov: Veroniku Červenákovú
zo Slovenskej Ľupče, Lukáša
Kalika zo Zamaroviec a Timejku
Slugeňovú z Ilavy.

DOHVIEZDNY VEČER
Anjel vysoký ako topoľ,
Hovoriaca bábika, Keď tá jasná
hviezda – to sú názvy vianočných
príbehov, ktoré správne doplnili
tí, z ktorých sme vyžrebovali
žiakov 4. D zo ZŠ na Mierovej ul.
v Bratislave, Maximka Pajerchina
z Lednických Rovní a žiakov
4. ročníka Mgr. Lenky Hubinskej
zo ZŠ v Krnči. Slovenské
literárne centrum im posielalo
knihu Dohviezdny večer.

**NAJKRAJŠÍ VIANOČNÝ
DARČEK**
Z tých, ktorí nám prezradili, aké
najkrajšie vianočné darčeky
dostali pod stromček, sme
vybrali troch, ktorým posielame
knihu Marty Šurinovej Pimpuš
a padajúca hviezda a knižky
z vydavateľstva Albatrosmedia.
Je to Barborka Cvachová
z 2. A ŠKD ZŠ s MŠ Orešie
v Pezínku a spolužiačky Ninka
Germanová a Karin Bartovičová
zo 4. A ZŠ Nemocničnej
v Považskej Bystrici.

Ja som dostala od Ježiška veľmi pekné
náramky a všeličo, ale všetko sa mi
páčilo. Ďakujem. 🎄❤️🎁🎁🎁 najviac
ma potešilo, že som bola s babkou
a s dedkom, lebo minulé Vianoce bola
korona a nemohla som byť s nimi.

Barborka Cvachová, Pezínok

Ešte žiadny darček mi neurobil takú veľkú
radosť, pretože môj vysnívaný darček je
psík. Mne je vlastne jedno, čo dostanem.
Na Vianociach sa mi najviac páči, že všetci
spolu sedíme pri jednom stole, pečieme,
varíme a rozbalujeme si darčeky.

Ninka Germanová, Považská Bystrica

Keď som mala sedem rokov, na Vianoce
som dostala škrečka. Bola to slečna a bola
celá biela. Keď som mala deväť rokov,
postupne sivela a sivela. Bola strašne
maličká. Potom zomrela. Potom sme si
kúpili morča a nazvali sme ho Moli. A ešte
škrečka, ktorý mal maličké čierne očka,
a tak sme mu dali meno Perla. U babky
som pre zvieratká dostala veľkú kľietku.

Karin Bartovičová, Považská Bystrica

Zaslaním odpovede dáva účastník
súťaže súhlas so spracovaním svojich
osobných údajov pre potreby vyžrebo-
vania a zasielania výhier. Šesť mesiacov
po žrebovaní budú korešpondenčné
lístky a listy s odpoveďami na súťažné
otázky skartované a e-maily vymazané.

SLNIEČKO

UMELECKÝ MESAČNÍK
PRE ŽIAKOV 1. – 5. ROČNÍKA ZŠ
Založené v Matici slovenskej v roku 1927
Vydáva Slovenské literárne centrum,
štátna príspevková organizácia
Ministerstva kultúry SR.
IČO: 31752381, Evidenčné číslo: EV3197/09

Adresa redakcie: Nám. SNP 12,
812 24 Bratislava.
Telefón: 02/20473513
e-mail: slniecko@litcentrum.sk
Šéfredaktorka: Lubica Kepštová
Redaktorka: Kristína Soboň
Grafická úprava: Janka Bálík
Obálku nakreslila: Hedviga Gutierrez
Nevyžiadané rukopisy redakcia nevracia
Číslo vyšlo 23. 1. 2023

Tlač KASICO, a. s., Hagarova 9,
831 51 Bratislava
Rozširuje ARES, spol. s r. o.
Elektrárnská 12091, 831 04 Bratislava
Telefón: 0800141911
Mediaprint-Kappa Pressegrasso, a. s., Bratislava
Slovenská pošta, Uzbecká 4, 820 14 Bratislava
Vychádza každý mesiac okrem júla a augusta
Cena jedného výtlačku je 1,50 €
Ročné predplatné 15,00 €

📧 slniecko_casopis
📱 @casopisSlniecko

MÁGOVO TAJOMSTVO
Na našu otázku k príbehu Dve
tváre Cosima nám čitatelia
zo 4. A ZŠ Nemocničnej
v Považskej Bystrici nakreslili
niekoľko zaujímavých
a výstižných komiksových
príbehov. Za odmenu im
posielame knižku Angely
Nanetti Mágovo tajomstvo
z vydavateľstva FAMA art.

O PEKNEJ KNIŽKE
Z tajničky ste sa dozvedeli, že
prekladateľkou krásnej knižky
povestí V ríši víl a škriatkov
je Marianna Oravcová.
Vydavateľstvo Slovart knižku
posielala týmto vyžrebovaným
výhercom: žiakom 4. B pani
učiteľky Kalakayovej zo ZŠ s MŠ
na Masarykovej ul. v Košiciach,
žiakom 4. A pani učiteľky
Mgr. Márie Chovančíkovej
zo ZŠ Nemocničnej v Považskej
Bystrici a súrodencom Leovi
a Agátke Gerberyovcom
z Veľkého Grobu.

O PEKNEJ KNIŽKE

Pani spisovateľka Elena má priam rozprávkové meno – Čepčeková. Vždy ju bavilo písať pre deti, a tak pre ne vymýšľala rozprávky, básničky, rozhlasové hry a večerníčky. Napríklad aj tie o včielke Meduške. Minulý rok si vydavateľstvo Perfekt pripomenulo sté výročie spisovateľkinho narodenia a pripravilo nové knižné vydanie Meduškiných dobrodružstiev.

Táto malá včelička sa narodila neskoršie ako jej sestričky. Nenarodila sa v teplom úli ako ony, ale vonku pod kríčkom. Včielky vymietli z domčeka jej zabudnuté vajíčko, lebo neverili, že z neho niečo bude. Slniečny lúčik mu však nedal zahnúť. A tak sa stalo, že prišla na svet výnimočná včielka. Stala sa známou nielen výborným medíkom, ale aj nezištnou pomocou svojim kamarátom z lúky či Cucovi z Cukrovej planéty.

V osemsmerovke sa ukrýva priezvisko pani maliarky, ktorá knižku nádherne ilustrovala. Volá sa Katarína. Vydavateľstvo Perfekt Meduškou osladí život trom z vás, ktorí budú mať šťastie pri žrebovaní.

Tajničku nám pošlite do 25. februára na adresu Slniečko, Slovenské literárne centrum, Námestie SNP 12, 812 24 Bratislava alebo na e-mail: slniecko-sutaze@litcentrum.sk.

V	V	A	A	Y	R
V	Č	K	T	Á	A
A	Ú	E	T	V	P
L	V	K	L	E	T
K	E	R	O	Á	O
N	O	C	V	Á	R

včelár, nektár,
kvety, lúka,
raptor, noc,
val, let

